

עו"ד שלמה כרוב - אב"ד
עו"ד שמואל לביא - חב"ד
עו"ד יערה לב - חב"ד

הקובלת: לשכת עורכי הדין – ע"י ועדת אתיקה מחוז חיפה

נ ג ד

**הנקבל: עו"ד שי וולשטיין,
מ"ר 21257**

הכרעת דין

יערה לב, חב"ד:

1. ביום 15.8.21 הוגשה כנגד הנקבל קובלנה המייחסת לו עבירות של **ניגוד עניינים אסור**, עבירה לפי סעיף 14(א) לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), תשמ"ו – 1986 (להלן: "**כללי האתיקה**") בצירוף סעיף 2(61) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א – 1961 (להלן: "**החוק**"); הפרת חובת הנאמנות והמסירות כלפי הלקוח, עבירה לפי סעיפים 54 ו-1(61) לחוק וכן לפי סעיף 2 לכללי האתיקה בצירוף סעיף 2(62) לחוק; **איסור קיום מגע עם עדים**, עבירה לפי סעיף 37(ב) לכללי האתיקה, בצירוף סעיף 2(62) לחוק; **פגיעה בכבוד מקצוע עריכת הדין**, עבירה לפי סעיפים 53 ו-1(61) לחוק; **והתנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין**, עבירה לפי סעיף 61(3) לחוק.
2. מעובדות כתב הקובלנה עולה כי ביום 3.11.19 הוגש כנגד מר עידן טל (להלן: "**מר טל**") או ("**המתלונן**") כתב אישום בגין עבירות אלימות שביצע כלפי אשתו לשעבר, עו"ד עדי סבג (להלן: "**הגב' סבג**"). מר טל יצר קשר עם הנקבל לצורך שכירת שירותיו על מנת שייצגו בהליך הפלילי, ובעקבות כך שכרה משפחתו של מר טל את שירותיו של הנקבל לצורך ייצוגו בהליך הפלילי. בקובלנה נטען כי הנקבל יצר קשר עם הגב' סבג, תיאם עימה ישירות כי היא תאסוף את חומרי החקירה מעורך הדין אשר ייצג את מר טל באותה עת, ותדאג להעבירם לידי הנקבל, שעה שהיא המתלוננת בהליך הפלילי המתנהל כנגד מר טל. בהמשך, נקבעה פגישה במשרדה של הגב' סבג, אליה הגיע הנקבל לצורך איסוף חומרי החקירה. עוד נטען בקובלנה, כי לשם ניהול ההליך

הפלילי, הנקבל יצר קשר עם הגב' סבג, רתם אותה להליך הפלילי המתנהל כנגד המתלונן ולשיתוף פעולה בהליך זה, בעוד הגב' סבג היא המתלוננת בהליך הפלילי ומשמשת כעדה של הצד שכנגד. עוד נטען כי במהלך ניהול ההליך הפלילי, נוצר קשר רומנטי בין הנקבל לבין האישה, וזאת בזמן שהנקבל מייצג באותה עת את מר טל בהליך הפלילי נגדו, על בסיס תלונתה של הגב' סבג ובזמן שהיא משמשת עדה של הצד שכנגד. בהתאם לקובלנה, במעשיו אלו יצר הנקבל קשר עם המתלוננת בהליך הפלילי, אשר היתה עדה מטעם התביעה הפלילית כנגד מר טל, וכן כי בהתנהגותו הכניס עצמו הנקבל למצב של ניגוד עניינים אסור, הפר את חובת הנאמנות והמסירות כלפי הלקוח, קיים מגע אסור עם הגב' סבג, וזאת למרות היותה עדת תביעה מטעם המאשימה בתיק הפלילי שבו ייצג הנקבל את מר טל, תוך פגיעה בכבוד המקצוע ובדרך שאינה הולמת את המקצוע.

3. בתשובתו של הנקבל לקובלנה (הוגשה בדיון ביום 4.1.22 וסומנה נ/1, להלן: "התשובה"), אישר הנקבל את האמור בסעיף 7 לקובלנה לפיו **במהלך ניהול ההליך הפלילי, נוצר קשר רומנטי בין הנקבל לבין האישה, וזאת בשעה שהנקבל מייצג באותה העת את מר טל.** לטענתו בתשובה, העובדה שהגב' סבג שימשה כעדת תביעה אינה רלוונטית, שכן עמדתו המקצועית של הנקבל היתה שיש לחתור להסדר טיעון שימנע את עדותה של הגב' סבג, וזו התיישרה, לטענתו, עם עמדתו של מר טל, לקוחו.

4. עוד עולה מהתשובה כי הנקבל ראה בגב' סבג כמי ששכרה את שירותיו (ס' 3 לתשובה), ומטרתו של הנקבל היתה לפעול בשיתוף פעולה בין המעורבים, "במעין סוג של גישור פלילי". הנקבל הדגיש בתשובה כי לגב' סבג ולמר טל היה רצון משותף להגיע להסדר טיעון שייתר את עדותה של הגב' סבג.

5. למעשה השאלות המרכזיות הדורשות הכרעה הן **מי היה "הלקוח" של הנקבל; למי חב הנקבל בחובת נאמנות והאם זו הופרה; האם הנקבל הכניס עצמו למצב של ניגוד עניינים; והאם הנקבל קיים מגע אסור עם עדים?**

6. אשיב לשאלות אלה, בהתאם לראיות שהובאו בפנינו. במסגרת שלב ההוכחות, העידו בפנינו מר טל - מטעם הקובלת; והגב' סבג והנקבל בעצמו - מטעם הנקבל. כמו כן הוגשו מסמכים וסרטון המתעד את אירוע האלימות מושא ההליך הפלילי. אציין כי נהגנו באורך רוח באשר לניהול הגנתו של הנקבל, ובין היתר, אפשרנו את עדותה הממושכת של הגב' סבג, שנפרשה על פני שתי ישיבות שלמות. כמו כן לא הגבלנו הגשת מסמכים רבים באמצעותה, אולם זה המקום לציין כי חלקם אינם נוגעים ללב המחלוקת וניתן היה להסתפק בדברים שנאמרו על ידי הגב' סבג בעל-פה, כמו גם בעדותו של מר טל שלא הכחיש את הדברים (עם חלק גדול מהם כלל לא עומת), ולכן אתייחס רק לראיות הדרושות להכרעה.

זהות הלקוח:

7. מר טל העיד בפנינו כי שכר את שירותיו של הנקבל בזמן שהיה בכלא על מנת שייצג אותו, כאשר הקשר עם הנקבל נוצר באמצעות אסיר אחר שהמליץ למר טל על הנקבל. אותו אסיר יצר קשר טלפוני עם הנקבל, נתן לו רקע כללי ולאחר מכן שוחח מר טל טלפוניית עם הנקבל (פרוטוקול מיום 4.1.22, עמ' 4 ש' 11, ובהמשך בעמ' 6 ש' 7 – 11). עוד סיפר מר טל כי פגש את הנקבל לראשונה בכלא, כאשר הנקבל הגיע להחתים אותו על יפוי כוח (שם בש' 18-19). בהמשך, בחקירתו הנגדית, עומת מר טל עם גרסה לפיה מי ששילם את שכר טרחתו של הנקבל הוא אביו

של מר טל, כהלוואה עד אשר יימכר רכבו של מר טל, בהתאם להתחייבות שהגב' סבג נתנה לאביו של מר טל. מר טל השיב כי לא ידוע לו על דבר כזה (שם בעמ' 15, ש' 11 – 15). במענה לשאלות בית הדין השיב מר טל כי הגב' סבג לא "מצאה" לו עורך דין פלילי אלא זה שעשה כן, ואישר שרצה את מעורבותה של הגב' בהליך, שכן מטרתו היתה להשתחרר מהכלא, וכי הוא לא היה בקיא בהליכים הפליליים (שם בש' 33 – 40). הדברים הללו מתיישבים גם עם נוסח התלונה שהוגשה על ידי המתלונן לוועדת האתיקה (ת/4). יצוין כי הנקבל טען כי ת/4 נוסח על ידי עורך הדין שייצג את מר טל לאחר שהנקבל פוטר מהייצוג, עו"ד מיכאל כרמל, כאשר מר טל אישר כי התלונה נערכה במשותף במשרדו של עו"ד כרמל (שם בעמ' 5, ש' 31-34). הנקבל חזר על כך גם בהמשך (פרוטוקול מיום 1.3.22, עמ' 2 ש' 17) ובהמשך ציין כי עו"ד כרמל ניסח את התלונה יחד עם מר טל (שם בש' 16 – 17). ראשית, בניגוד לטענת הנקבל בסיכומיו, אינני סבורה שיש בדבריו של מר טל, באשר לאופן עריכת התלונה, כל סתירה. שנית, הנקבל לא הזמין את עו"ד כרמל לעדות בפנינו (הנקבל הגיש בקשה לזמנו, בקשה שהתקבלה, אולם בשלב מאוחר יותר הודיע הנקבל כי הוא מוותר על עדותו של עו"ד כרמל). יתרה מכך, אין בעובדה שהתלונה נערכה במשותף כדי להפחית ממשקלה של התלונה, שעה שמר טל העיד בפנינו, מסר גרסתו, ונחקר בחקירה נגדית, והתלונה עצמה מהווה תוספת ראייתית, שמסייעת בידנו לבחון את מהימנות גרסתו, הא ותו לא.

8. הגב' סבג בעדותה בפנינו מסרה כי היא יצרה קשר עם הנקבל לבקשתו של מר טל. בשיחה עם הנקבל היא סיפרה לו את פרטי המקרה, את העובדה שהיא ומר טל מצויים בהליכי גירושין, להן שתי בנות קטנות שהיא אינה מעוניינת שייחשפו למה שקרה, ושהיא מוכנה לעשות הכל כדי שמר טל לא יישב בכלא. באותה שיחה הסבירה לנקבל כי האינטרסים שלה ושל מר טל משותפים, שהם מנהלים את התיק בשיתוף פעולה. עוד סיפרה כי למחרת, מר טל התקשר אליה ושאל אם היא שוחחה עם הנקבל, והשיבה שכן וביקשה שמר טל ייצור עם הנקבל קשר בעצמו. עוד ביקשה ממר טל שידאג כי אביו ישלם את שכר הטרחה של הנקבל. לאחר מכן התקשרה הגב' סבג שוב לנקבל לוודא שמר טל שוחח עימו, ושמעה מהנקבל שבכוונתו להגיע לבקר את מר טל בכלא אך לפני כן הנקבל אמר שעליו לשמוע ממנה מה אירע בצורה מפורטת. בהמשך, הנקבל התקשר לגב' סבג, סיפר לה שעליו לנסוע לאסוף את חומר החקירה מעורך הדין הקודם, היא אמרה לו שלא יספיק, נתנה לו טלפון של שליח משפטי ותיאמה עם הנקבל שחומר החקירה יישלח למשרדה, ושהנקבל יגיע למשרדה לאסוף את החומר, וכך היה. כעבור זמן קצר הנקבל הגיע למשרדה של הגב' סבג, שמע ממנה את פרטי המקרה, לקח את החומר ונסע לבקר את מר טל. (פרוטוקול מיום 26.4.22, עמ' 6-7).

9. הנקבל, בעדותו בפנינו, תיאר את השתלשלות העניינים שהביאה לייצוגו את מר טל בהליך הפלילי. השתלשלות זו אינה סותרת את האמור בעדותו של מר טל, אלא מוסיפה עליה פרטים שלא היו בידיעת מר טל או שלא זכר אותם בזמן שהעיד בפנינו. כך למשל, הנקבל טען שהראשונה ליצור עימו קשר היתה הגב' סבג, ורק לאחר מכן מר טל שוחח עמו טלפונית (פרוטוקול מיום 5.4.22 עמ' 4, ש' 37 – 38). מר טל עומת עם טענה זו והשיב שאינו זוכר את ההשתלשלות המדויקת (פרוטוקול מיום 4.1.22, עמ' 15 ש' 1 – 4).

10. הנקבל נשאל בפתח חקירתו הנגדית מי היה לקוחו והשיב:

"ש: בהליך הפלילי אשר התנהל כנגד עידן, את מי בעצם ייצגת?"

ת: ייצגתי את עידן טל, אבל ייצגתי גם את האינטרסים של עדי סבג, כי היא זו שלמעשה יצרה את ההתקשרות החוזית ביני לבין עידן טל, אשר במסגרתה אני אייצג אותו בהליך הפלילי".
(פרוטוקול מיום 5.4.22, עמ' 4 ש' 34 – 36).

11. עיננו הרואות כי גם לתפיסתו של הנקבל, הלקוח היה בראש ובראשונה מר טל. אלא שהנקבל ראה עצמו כמי שמייצג גם את האינטרסים של הגב' סבג, משום, שלטענתו היא יצרה את ההתקשרות החוזית לצורך ייצוגו של מר טל בהליך הפלילי. נוסף על כך, הנקבל טען בסיכומיו כי, מאחר והגב' סבג נחקרה בעצמה כחשודה במסגרת החקירה הפלילית (העניין עלה במסגרת עדותה של הגב' סבג), לא יכולה לעלות טענה לניגוד עניינים.
12. אין בידי לקבל הסבר זה. סבורני כי הנקבל, חרף העובדה שמשמש עורך דין בתחום הפלילי מזה שנים רבות, אינו מבין, או ממעיט מערכו של האיסור להימצא בניגוד אינטרסים, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.
13. הטענה שהנקבל ייצג את שניהם, אמנם נטענה על ידי הנקבל, אך לא הוכחה בפנינו בראיות. מהראיות ברור כי הנקבל נשכר לצורך ייצוגו של מר טל. מר טל הוא שביקש לשכור את שירותיו של הנקבל, הוא שחתם על יפוי הכוח לנקבל (בשום שלב לא נטען על-ידי הנקבל כי הגב' סבג חתמה גם כן על יפוי כוח), והוא שבסופו של דבר פוטר את הנקבל מהמשך ייצוגו, לאחר שאחיו התריעו בפניו כי הייצוג אינו מספיק טוב לטעמם. מכאן אנו למדים כי הנקבל נשכר לצורך ייצוגו של מר טל, ולצורך זה בלבד. מעורבותה של הגב' סבג בתשלום שכר הטרחה (לא נטען כי היא שילמה אותו אלא סייעה בהחזר הלוואה לאביו של מר טל באמצעות מכירת רכבו של מר טל), לא הופך את הגב' סבג ללקוחתו של הנקבל.
14. גם אם אקבל את הטענה שהנקבל נשכר כדי לייצג הן את מר טל והן את הגב' סבג, טענה שלא הוכחה בראיות, נשאלת השאלה האם בכך שהנקבל ייצג את שניהם, או את האינטרסים של שניהם, כפי שהעיד הנקבל, עולה חשש מפני ניגוד עניינים אסור.

ניגוד עניינים אסור והפרת חובת הנאמנות:

15. כלל 14 לכללי האתיקה מגדיר מהו **ניגוד אינטרסים**. בשל חשיבותו להכרעה כאן, אצטט אותו כלשונו:

"

14. (א) לא ייצג עורך דין לקוח, לא יקבל על עצמו לייצגו ולא ימשיך בייצוגו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו, בשל עניין אישי שלו, או בשל התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר או בשל עומס עבודה או בשל סיבה דומה אחרת.
- (ב) לא ייצג עורך דין צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים באותו ענין.
- (ג) בענין שצד בו לקוח קבוע של עורך הדין לא ייצג עורך דין צד אחר, גם אם באותו ענין אין עורך הדין מייצג את הלקוח הקבוע; לענין הוראה זו, לקוח קבוע – "לקוח שעורך הדין נותן לו שירותים דרך קבע.
- (ד) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יחולו על עריכת הסכם ועל טיפול בענין שהצדדים הסכימו, בכתב, כי ייעשה בידי אותו עורך דין.
- (ה) עורך דין ולקוחו רשאים להסכים, בכתב, לתחום את השירות המקצועי אשר יתן עורך הדין ללקוח, כדי למנוע התנגשות עם ייצוג לקוח אחר או עם ענין או עם חובה אחרת של עורך הדין, בתנאי שצמצום השירות הינו סביר בנסיבות הענין ואינו פוגע בחובת הנאמנות של עורך הדין ללקוחותיו".

16. בבר"ש 2180/13 שי רוטנשטרייך נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בת"א (26.6.13), פורסם (בנבו), התייחס כבוד השופט רונישטיין לאיסור על ניגוד עניינים:

"על עורך הדין נאסר לייצג לקוח גם אם קיים רק חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו בשל חובת הנאמנות שיש לו כלפי אחר; "האיסור אינו רק על הפעלת שיקול הדעת בביצוע הפעולות. האיסור הוא על הימצאות במצב שבו עלול להיות ניגוד עניינים. הכלל צופה פני עתיד, ומטרתו למנוע את הרע בטרם יארע" (ג' קלינג אתיקה בעריכת דין, 163 תשס"א)..."

17. משמעות הדברים היא כי גם אם נקבל את דברי הנקבל והגב' סבג, שכל תכלית התערבותה של הגב' סבג בהליך הפלילי באמצעות הנקבל היתה לסייע למר טל, מאחר והלקוח שלו היה מר טל, הנקבל לא יכול היה לייצג את שניהם, שכן ייצוג שניהם עשוי היה להביאו למצב של ניגוד עניינים, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך. אין צורך להראות כי ניגוד עניינים אכן קרה בפועל, ודי בכך שהיה חשש כזה.

18. וכך נקבע בעמלע (מחוזי י-ם) 53280-05-17 גדעון פודים נ' לשכת עורכי הדין - בית הדין הארצי (21.12.17), פורסם (בנבו):

"נקודת המוצא הנורמטיבית לדיון מצויה בכלל האוסר על אדם המופקד על אינטרסים של אחרים להימצא במצב של ניגוד עניינים. לעניין זה נאמר כי "הכלל אוסר על אדם להימצא במצב של ניגוד עניינים. האיסור אינו רק על שיקול הדעת עצמו בביצוע הפעולה או התפקיד. האיסור הוא על הימצאות במצב שבו עלול להיות ניגוד עניינים. מטרת הכלל היא למנוע את הרע בטרם יארע. הכלל צופה פני העתיד. אין זה מעלה ואין זה מוריד אם בפועל שיקול הדעת הוא ראוי. גם אין זה מעלה או מוריד אם בפועל נגרם נזק או הוענקה טובה לזה שלמענו פועלים. אכן, מטרת הכלל היא למנוע פיתוי מאדם ישר והגון בחינת "אל תעמידונו בפני ניסיון". הטענה הנשמעת לעתים קרובות: "סמוך עלי, לי זה לא יקרה. אני אדע להפריד בין ענייני האישיים ובין ענייני התפקיד" אינה לעניין. הכלל בדבר ניגוד אינטרסים בא למנוע מאדם מסור ונאמן מלהימצא במצב פוטנציאלי של ניגוד אינטרסים" (א' ברק "ניגוד אינטרסים במילוי תפקיד" משפטים י 11, 12 (התש"ס)).

... ביחס לחובתו של עורך דין להימנע מניגוד עניינים באה נורמה כללית זו לידי ביטוי בכלל 14(א) לכללי לשכת עורכי הדין. כלל זה קובע, כי "לא ייצג עורך דין לקוח, לא יקבל על עצמו לייצגו ולא ימשיך לייצגו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו, בשל עניין אישי שלו, או בשל התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר או בשל עומס עבודה או בשל סיבה דומה אחרת". בפסיקה נקבע, כי "האיסור המוטל על עו"ד לפעול ש לניגוד עניינים עפ"י כלל 14(א) הינה עבירה התנהגותית ולא תוצאתית. בבחינת העבירה לפי כלל זה אין רלוונטיות לשאלה מה תהיה התוצאה של פעולת עו"ד במצב של חשש לניגוד עניינים. כלל זה צופה פני עתיד וקובע איסור לפעול מתוך חשש לניגוד עניינים גם כאשר סבור עו"ד שחשש כזה - אף אם הוא קיים לא יגרום לתוצאה מזיקה ללקוחו" (בד"א (ארצי) 32/11 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרחי [פורסם (בנבו) (1.6.2012)], בפסקה 24 לפסק הדין; ראו גם ת"א (מחוזי י-ם) 3324/01 אלמוני נ' עזובן עו"ד פלוני [פורסם (בנבו) (1.7.2007)], בפסקאות 91-94, 104-108 לפסק דינו של כב' השופט מ' דרורי). עוד נקבע כי "עורך הדין

הוא בעל המומחיות, אשר נשכר על ידי לקוחו לשרתו באמונה. פער הכוחות, הנובע מהידע המקצועי העודף של עורך הדין, מצדיק את המסקנה, לפיה הסכמת הלקוח אינה משנה דבר ביחס לחובת עורך הדין, ואינה מאפשרת לעורך הדין לנהוג ולפעול במצב של ניגוד עניינים" (שם, בפסקה 105 לפסק הדין).

19. גם אם היתה זהות אינטרסים, למשל, בכך שגם הגב' סבג חפצה היתה שמר טל לא ירצה עונש מאסר בשל היותו אבי בנותיה וכדי למנוע פגיעה בהן, וגם מר טל, מטבע הדברים, לא רצה כי יושת עליו עונש מאסר, הרי שבאותה סיטואציה היה טמון גם חשש לניגוד אינטרסים. נניח כי מר טל היה מבקש לנהל הוכחות במטרה להפחית מהאישומים כנגדו, מקום בו משא ומתן עם המאשימה לא היה מצליח, תוך לקיחת סיכון שיורשע וירצה מאסר בפועל. רצון כזה מצידו של מר טל, מנוגד לאינטרס של הגב' סבג. לפיכך, הנקבל לא יכול היה להסכים לייצג הן את הגב' סבג והן את מר טל באותה עת.
20. הנקבל אף הודה בקיומה של אפשרות זו במסגרת חקירתו הנגדית:

"ש: האם ניהול הליך פלילי, הוא רק אם נאשם אומר שהוא חף מפשע. אין מקום לנהל הליך פלילי, כאשר יש עובדות בכתב האישום שעשויות להיות שונות אם מדובר בעבירה אחרת או פחותה?"

ת: חבל שלא הקשבת לעדות הראשית שלי, במסגרתה העדתי, שההסדר אליו הגעתי עם התביעה כלל גם תיקון של עובדות כתב האישום, כלומר, יכול שיווצר מצב שבו יש מחד ראיות שקושרות נאשם ומצד שני, חלק מהעובדות אינן נכונות, עניין המצדיק בהכרח לפעמים ניהול התיק, אלא אם התביעה מסכימה לתיקון כתב האישום, כמו שקרה במקרה הזה..."

(פרוטוקול מיום 5.4.22, עמ' 6 ש' 28 – 33).

21. המסקנה המתבקשת היא כי ייצוג הן של הגב' סבג והן של מר טל, העלה חשש ממשי כי הנקבל ייאלץ להפר את חובת הנאמנות שלו כלפי אחד הצדדים, ולמעשה הביאה אותו להימצא במצב של ניגוד עניינים.
22. כפי שסניגור פלילי, שמייצג שני נאשמים באותו כתב אישום, גם אם אלו אחים, מחויב לבחון אם בייצוג משותף של שניהם עולה חשש לניגוד עניינים, כך גם הנקבל היה צריך לבחון אם בנטילת "ייצוג משותף" של הגב' סבג ושל מר טל, עולה חשש לניגוד עניינים. לטעמי, כפי שהוסבר לעיל, היה גם היה חשש שכזה.
23. העובדה שהגב' סבג חפצה לסייע למר טל, אינה מורידה מאחריות הנקבל, עורך דין פלילי ותיק ומנוסה, לפעול כפי שכללי האתיקה מחייבים במקרים כגון אלה, ולהימנע מלהכניס עצמו למצב של חשש לניגוד עניינים.
24. זאת ועוד, הגב' סבג העידה בעצמה כי היתה מעורבת בניהול ההליך. מעורבות כזו מצידה של הגב' סבג מעלה את החשש לניגוד העניינים, שכן ספק רב אם רצונותיו של מר טל באו לידי ביטוי או שמא הנקבל פעל לפי רצונה של הגב' סבג.
25. הנקבל טען כי גם עו"ד כרמל, שקיבל את הייצוג לאחר שהנקבל פוטר מייצוגו של מר טל, היה בקשר עם הגב' סבג, כטענה שנועדה להכשיר את הקשר בינו לבין הגב' סבג על רקע ניהול התיק. כפי שעולה מנ/20, מר טל פנה לגב' סבג וביקש שתיצור עם עו"ד כרמל בחודש אוקטובר 2020, בשלב מאוחר של ההליך הפלילי, שלב הטיעונים לעונש. אין בכך כדי להוכיח שאכן נוצר קשר

- בין עו"ד כרמל לגבי סבג, וממילא הנקבל ויתר על עדותו של עו"ד כרמל בפנינו. מכל מקום, אין ללמוד מכך שהנקבל פעל כשורה.
26. למרות שדי בכך כדי לבסס את קיומו של ניגוד עניינים אסור, אתיחס גם לטענת הקובלת כי גם הקשר הרומנטי בין הנקבל לגבי סבג, קשר שהתפתח, לטענת הקובלת, תוך כדי הייצוג, הכניס את הנקבל למצב של ניגוד עניינים.
27. אעיר כי מסכימה אני עם טענת הנקבל בסיכומיו, כי לא היה מקום להציג בכתב הקובלנה את טיב הקשר בין הנקבל לגבי סבג כ"קשר רומנטי ומיני". ניתן היה להסתפק במילה "רומנטי", או "זוגי".
28. לגופו של עניין, ככל שהנקבל והגבי סבג אכן היו בקשר רומנטי שעה שהנקבל מייצג את מר טל, היה בכך להעלות חשש לניגוד עניינים שכן בהחלט ייתכן שבשל הקרבה הרומנטית והאישית לגבי סבג, היה הנקבל מעדיף את טובתה או רצונה של הגבי סבג על פני רצונו או טובתו של מר טל.
29. בעדותו בפנינו ציין מר טל כי לא ידע על קיומו של קשר רומנטי בין הנקבל לגבי סבג וכי הדבר נודע לו רק לאחר שהשתחרר מהכלא (בשלב בו כבר הוחלף הייצוג).
30. **בתשובת הנקבל לקובלנה (נ/1) אישר הנקבל את האמור בסעיף 7 לקובלנה – קיומו של קשר רומנטי במהלך ניהול ההליך הפלילי.** המדובר בתשובה בכתב, מפורטת, שהגיש הנקבל, וודאי לאחר מחשבה.
31. האמור בתשובה לקובלנה סותר באופן חזיתי את עדותה של הגבי סבג בפנינו, אשר העידה כך ביחס לטיב הקשר בינה לבין הנקבל:

**"... בשלב הזה ובשיחות שהיו לי עם עידן, הסברתי לו בצורה גלויה ששי ואני גם מדברים על דברים שלא קשורים לתיק שלו, מצאנו ענין משותף ששינינו עורכי דין, לא היתה מערכת יחסים אבל ניהלנו שיחות גם על דברים אחרים...
... במסגרת השיחות על התיק הזה גלשנו גם לנושאים אחרים. כל זה היה מהרגע שעידן הגיע לשאטה, עידן התקשר אלי כל יום. כל זה היה בסוף נובמבר תחילת דצמבר 2019. וכל השיחות שהיו לי עם הנקבל תמיד היו קשורות לתיק, היינו מדברים על מה שקשור לתיק ותוך כדי התרחבו לתיקים אחרים....
...שי יצא מהתיק, הוא הודיע לי על כך...
... מהשלב הזה החברות ביני לבין שי גדלה, ונוצרה זוגיות גלויה וחשופה לכולם, לא הסתרנו שום דבר מאף אחד, כולם ידעו על זה, המשפחה של עידן ידעה על זה. אני לא יודעת אם עידן ידע על זה כי הוא היה בכלא. במישור הזמנים אנחנו בסוף דצמבר 2019."**

(פרוטוקול מיום 26.4.22 עמ' 8 ש' 15 – 30).

32. בחקירתה הנגדית הגבי סבג אישרה את ציר הזמנים לפיו בחודש נובמבר אירע אירוע האלימות מושא כתב האישום וכי בחודש ינואר - תחילת חודש פברואר הנקבל עבר להתגורר עימה (פרוטוקול מיום 13.6.22). יצוין כי בחודש דצמבר 2019 הנקבל עדיין ייצג את מר טל (ראה נ/10) – ערר שהגיש הנקבל בהליך המעצר בחודש דצמבר).

33. עוד אישרה הגבי סבג כי בזמן שמר טל היה במעצר הקשר בינה לבין הנקבל היה חשוף ולא הוסתר, והם יצאו לדיונים, אך לא ברור אם בשלב זה עדיין ייצג הנקבל את מר טל. ניכר כי

כאשר ב"כ הקובלת שאלה את הגב' סבג על המועד המדויק בו יצאה לפגישה רומנטית עם הנקבל, נמנעה הגב' סבג במכוון מלנקוב בתאריך מדויק.

34. לא זו בלבד, הנקבל השיב, לשאלת בית הדין, כך – **"כבר במהלך הייצוג ידענו את זה שאנו מתכוונים למסד את הקשר הזה"** (פרוטוקול מיום 5.4.22 עמ' 4 ש' 1). משמע, הנקבל הודה בפה מלא על קיומו של קשר שחורג בהרבה מקשר חברי בין שני קולגות למקצוע, כפי שטענה הגב' סבג, אלא בקיומו של קשר זוגי עמוק שבכוונתם למסד, וזאת שעה שהוא עודנו מייצג את מר טל.

35. נזכיר עוד כי הגב' סבג התייצבה לדיון ההוכחות הראשון בפנינו כבאת כוחו של הנקבל, ולאחר התנגדות הקובלת לכך משום היותה עדה מטעם הנקבל, קבענו כי לא תוכל לשמש גם כבאת כוחו וגם בעדה מטעמו וזאת לאור כלל 36(א) לכללי האתיקה. לאחר החלטתנו זו ויתר הנקבל על הייצוג והמשיך לייצג את עצמו – ראה פרוטוקול והחלטה מיום 4.1.22, עמ' 2-1). גם מהתנהלות זו ברור כי הנקבל והגב' סבג שוחחו והתכוונו לדיון יחדיו, דבר המחליש גם הוא את משקל גרסתם המאוחרת.

36. לסיכום, גם בכך שהנקבל והגב' סבג ניהלו מערכת יחסים בזמן שהנקבל ייצג את מר טל, היה משום ניגוד עניינים אסור.

37. בכך יש גם כדי לבסס את הרשעתו של הנקבל בעבירה של הפרת חובת הנאמנות ללקוח. סעיף 54 לחוק קובע כי "במילוי תפקידו יפעל עורך הדין לטובת שולחו בנאמנות ובמסירות, ויעזור לבית המשפט לעשות משפט", וכלל 2 לכללי האתיקה מורה כי "עורך דין ייצג את לקוחו בנאמנות, במסירות, ללא מורא, תוך שמירה על הגינות, על כבוד המקצוע ועל יחס כבוד לבית המשפט".

38. על עורך הדין מוטלת החובה לפעול כלפי לקוחו ככל בעל מקצוע מיומן, נאמן וזהיר. מעצם הגדרת תפקידו של עורך הדין נדרשת ממנו התנהגות ברמה גבוהה בכל אחד מהיבטים האמורים (גבריאל קלינג, אתיקה בעריכת דין, ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין, עמ' 443).

39. ד"ר נטע זיו היטיבה לתאר חובה זו :

"ההכרה בכך שעורכי דין מוגבלים ביכולתם להפריד בין האישי למקצועי מתבטאת אף בכללים האתיים החלים עליהם. חשיבותה המרכזית של חובת הנאמנות ללקוח מובילה לכך שכללי האתיקה מתירים... לעתים אף מחייבים, עורכי דין להימנע מייצוג כאשר ישנה מניעה משמעותית לפעול בנאמנות למען לקוחם. מניעה זו יכולה לנבוע ממקורות אחדים: חובת נאמנות נוגדת לאדם אחר; ומצבים שבהם לעורך הדין אינטרס אישי שלו – כספי, ערכי, רגשי – העלול למנוע ממנו לפעול בדרך המגשימה באופן מיטבי את עניינו של לקוחו"

(ניגוד עניינים במרחב הציבורי, נטע זיו "ניגוד עניינים ואתיקה של עורכי דין: היבטים מוסדיים (461), עמ' 463-464, פורסם בנבו).

40. מכל המקובץ לעיל, עולה כי הנקבל הפר את חובת הנאמנות שלו כלפי לקוחו, מר טל, והיה מצוי במצב של ניגוד עניינים.

איסור קיום מגע עם עדים:

41. אין חולק כי הגב' סבג נרשמה כעדת תביעה בכתב האישום שהוגש כנגד מר טל במסגרת הליך הפלילי (ת/5). הנקבל סבור כי מדובר בעדה "טכנית" בשל העובדה שהאירוע מושא כתב האישום בהליך הפלילי תועד במלואו בסרטון מצלמת אבטחה (נ/22), אולם, אין בידי לקבל טענה זו.
42. שמענו את עדותה של הגב' סבג, שנפרסה לאורך שתי ישיבות שלמות, במהלכה סיפרה בצורה מפורטת אודות אירוע האלימות, הרקע לו ומה אירע לאחריו. אילו היתה נדרשת להעיד במסגרת ההליך הפלילי, עדותה היתה מעבר לעדות "טכנית" - לאשר את מה שרואים בסרטון, אלא, וודאי היתה נוגעת לעניינים נוספים המוזכרים בכתב האישום ואשר אינם עולים מהסרטון. למשל, העובדות המתוארות בסעיף 2 לכתב האישום על כך שהמתלוננת "...הגיעה לאסוף את בנותיהן המשותפות, והתעורר ויכוח בין השניים על רקע פרידתם ובגידתו של הנאשם במתלוננת." (ת/5, ס' 2), עובדות שאינן מצויות בסרטון (נ/22) ושהוכחתן נדרשת באמצעות עדותה של עדת התביעה, הגב' סבג.
43. הצדדים להליך הפלילי הינם מדינת ישראל, המאשימה, ומנגד מר עידן טל, הנאשם. הנקבל, בשלב בו נטל את ייצוגו של מר טל, ידע כי הגב' סבג הינה עדה מטעם המאשימה. לכל המאוחר ידע כן ברגע שקיבל לידיו את חומר החקירה, אולם סביר שכבר בשיחת הטלפון הראשונה עם הגב' סבג הבין זאת, או היה עליו להבין זאת.
44. הנקבל כלל לא טען בפנינו כי פנה לבקש או קיבל את הסכמת המאשימה לבוא בדברים עם עדת התביעה. בכך עבר הנקבל על כלל 37(ב) לכללי האתיקה, וכל טענותיו כי הגב' סבג אינה עדה מהותית לא יכולות לסייע בידיו. ברגע שהבין כי הגב' סבג משמשת כעדה מטעם המאשימה, או לכל המאוחר ברגע שקיבל לידיו את כתב האישום בו הדבר מצוין מפורשות, היה על הנקבל להודיע לגב' סבג כי אסור לו בתכלית האיסור להיות מצוי עימה בקשר, ללא הסכמת המאשימה.
45. הגם שלפי קו ההגנה שסבר הנקבל שיש לנקוט בו בהליך הפלילי, לפיו על מר טל להגיע להסדר טיעון עם המאשימה לאור הראיות המוצקות כנגד מר טל, הרי שבאופן תיאורטי, בשלב בו נטל על עצמו הנקבל את הייצוג, ועד, לכל הפחות, למועד חתימתו של הסדר טיעון - מעמדה של הגב' סבג היה עדת תביעה, שהמאשימה היתה יכולה להעיד מטעמה.
46. סבורני כי בנסיבות אלה, היה על הנקבל להודיע לגב' סבג כי אסור לו לשוחח עמה אודות פרטי התיק, לחילופין היה עליו לפנות לקבל את הסכמת המאשימה לשוחח עם הגב' סבג בענייני הגנתו של מר טל. ככל שהנקבל סבור היה שיצירת הקשר עם הגב' סבג דרושה לצורך ניהול הגנת הנאשם, ולא היה מקבל את הסכמת המאשימה לעשות כן, היו בידיו ברירות נוספות בדמות פניה לועדת האתיקה בלשכת עורכי הדין או בבקשה מתאימה לבית המשפט בו התנהל ההליך הפלילי. ברירה נוספת בידי הנקבל היתה להתפטר מייצוגו של מר טל.
47. סוגיה זו נדונה בפסיקת בתי המשפט. כך למשל, במסגרת החלטה בבקשה להתיר לסניגור להיפגש עם עדי תביעה בהליך פלילי, **ת.פ (מחוזי חיפה) 19713-03-12 מדינת ישראל נ' מאיר פיסו (4.6.12, פורסם בנבו), כדלקמן:**

"נקודת המוצא היא - כלל 37 לכללי האתיקה האוסר על עורך דין להיפגש עם עדי הצד שכנגד - יש לראות בו איסור מהותי שתכליתו למנוע החשש משיבוש הליכי משפט ואשר משלים את ההוראות הקבועות בדין הפלילי בדבר שיבוש הליכי משפט והשפעה על עדים;

הנחה נוספת שאין להתעלם ממנה - מניעת מפגש עם עדי הצד שכנגד שיש בידם מידע על אודות המעשה הנטען ואשר יכולים לסייע בידי נאשם לנהל הגנתו, פוגעת לכאורה בזכות הנאשם להגנה;

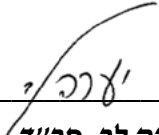
נתון נוסף המאפיין את ההליך הפלילי - יש לזכור ולהדגיש כי במסגרת ההליך הפלילי יש גילוי מלא של הראיות עם הגשת כתב האישום, לאחר שהחקירה התבצעה בידי המשטרה, ולפיכך מתן היתר להיפגש עם עדי המאשימה יש למקמו בגדר חריג. השאלה הנוספת נוגעת לעקרון המידתיות - גם אם מדובר בחריג, הרי שאין להתעלם מפגיעה אפשרית בזכות ההגנה של הנאשם, וכן אין להתעלם מן העובדה שקיימת אפשרות עקרונית ליתן היתר לסגור להיפגש עם עדי התביעה לצורך ניהול ההגנה של הנאשם, ותוך שמירה על תכלית היות ההליך המשפטי, הליך הוגן שיש בו כדי להביא לגילוי האמת, יש לנסות ולקבוע אמות מידה לצורך בחינת האפשרות של מתן היתר במקרה ספציפי לראיון עדי התביעה, באופן שהפגיעה בזכות הנאשם להתגונן תצומצם, מבלי שיעלה החשש לשיבוש הליכי משפט.

מאחר שהדין הפלילי אינו נותן בידינו אמות מידה קבועות עלי חוק, אלא מותיר לבית המשפט שיקול דעת לנהוג בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק, הרי שיש לנסות ולהשוות את הבקשה להסדר רלוונטי אחר שבמסגרתו יש פגיעה לכאורה בזכות ההגנה, ולנסות לגזור מאמות המידה המוחלטות שם גם לענייננו.

48. אין חולק כי במקרה דנן, הנקבל לא פנה לקבלת היתר כלשהו, והמסקנה המתבקשת היא כי הנקבל עבר את העבירה של איסור קיום מגע עם עדים.
49. אדגיש כי אין המדובר בכלל אתיקה "זניח", אלא בעניין מהותי, שתכליותיו פורטו לעיל. מצופה כי עורכי דין יקפידו על קיומו, למען מניעת השפעה כלשהי על עדים, ומקום בו פניה לעדי התביעה נדרשת לשם ניהול הגנתו של הנאשם – יעשו זאת בדרך המקובלת קרי – קבלת הסכמת הצד שכנגד או ברשות בית המשפט.
50. אעיר כי אמנם הנקבל טען בסעיף 8 לתשובתו לקובלנה (1/ג) לאכיפה בררנית בהתבסס על פרסומים בתקשורת בקשר למשפט נתניהו, אולם הנקבל לא הוכיח אותם בראיות.
51. זאת ועוד, בסיכומיו, הפנה הנקבל לפרסום מתוך דף הפייסבוק של עו"ד יעקב שקלאר, וטען כי יש ללמוד מכך שפניה לעדת התביעה בתיקי אלימות במשפחה היא פרקטיקה מקובלת, וכי לא העמידו לדין משמעותי את עו"ד שקלאר.
52. יש לדחות טענה זו מכל וכל. ראשית, אין ללמוד מהפרסום שצורף מתי ובאיזה אופן פנה עו"ד שקלאר לאישה, אם הדבר נעשה בידיעת התביעה או לא וכיוצ"ב. שנית, היה על הנקבל להביא ראיות הן בטענה כי מדובר ב"פרקטיקה מקובלת" והן לטענה בדבר אכיפה בררנית, והוא לא עשה כן. צירוף פרסום מדף פייסבוק כנספח לסיכומים כדי להוכיח טענות מסוג אלה, אינו מתקבל על הדעת.

סוף דבר:

53. התוצאה הינה כי אנו מרשיעים את הנקבל בכל העבירות שיוחסו לו בכתב הקובלנה.
 54. הצדדים יוזמנו לדיון לצורך שמיעת טיעוניהם לעונש במועד שיתואם עימם על ידי מזכירות בית הדין.

 יערה לב, חב"ד

שלמה כרוב, אב"ד:

אני מסכים.

 שלמה כרוב, אב"ד

שמואל לביא, חב"ד:

אני מסכים.

 שמואל לביא, חב"ד

ניתן בהיעדר הצדדים ביום 23.10.22

 יערה לב, חב"ד

 שמואל לביא, חב"ד

 שלמה כרוב, אב"ד